

Szanowni Państwo,

W imieniu organizatorów dzisiejszej uroczystości:

Wójta Gminy Raba Wyżna,

Prezesa Zarządu Międzygminnego Raba Wyżna-Spytkowice ZOSP RP w Rabie Wyżnej

Gminnego Ośrodka Kultury w Rabie Wyżnej

I swoim- Prezesa Zarządu OSP w Skawie

Serdecznie witam Państwa na Gminnych obchodach Święta Uchwalenia

Konstytucji 3 maja połączonych z Międzygminnym Dniem Strażaka

Oraz Jubileuszem 90 lecia Orkiestry Dętej OSP w Skawie.

W szczególności witam zaproszonych gości:

Pana Tomasza Rajcę- Członka Zarządu Powiatu Nowotarskiego,

Pana Adama Gracza- Radnego Powiatu Nowotarskiego,

Radnych Gminy Raba Wyżna,

Księdza Proboszcza Tadeusza Szamarę wraz ze współpracownikami,

przybyłych Księży,

Poczty sztandarowe,

Orkiestry dęte oraz drużyny i druhow OSP.

Gościmy dzisiaj Szanownych Państwa w Skawie, ponieważ w tym roku przypada jubileusz 90 lecia powstania i nieprzerwanego istnienia naszej strażackiej orkiestry dętej.

Orkiestra Dęta w Skawie została powołana do życia 7 lat po zorganizowaniu w 1926 roku Ochotniczej Straży Pożarnej w Skawie. Jej założyciele mając już powołane struktury formalno-prawne oraz organizacyjne OSP mogli przystąpić do tworzenia załączków działalności kulturalno-oświatowej i środowiskowej.

Początki były bardzo trudne, bo sięgające okresu międzywojennego, to wówczas w 1933r. jak dowiadujemy się z zapisów kronikarskich, podjęto próby zorganizowania grupy ludzi zapalonych, zafascynowanych, ale i uzdolnionych muzycznie do połączenia swoich sił i umiejętności do założenia Orkiestry Dętej w Skawie. Pierwszymi członkami założycielami Orkiestry Dętej w Skawie w 1933r. był dh Jakub Sutor, Józef Bednarczyk , Jan Czupta , Franciszek Rapacz, Józef Sutor , Władysław Sutor oraz Stanisław Sutor i Edward Sutor.

Trudności z którymi musieli się zderzyć prekursorzy skawiańscy, to brak instrumentów, brak środków finansowych na ich zakup, a początkowo brak akceptacji w samym środowisku.

W tym miejscu należy oddać hołd i cześć druhom założycielom, podziwiając ich zaangażowanie, wiarę, determinację, oraz wizję jaką posiadali o wielkiej i dobrze wyposażonej Orkiestrze Dętej w Skawie.

Jakub Sutor i Józef Bednarczyk mieli jak to określił nasz kronikarz śp. Władysław Domalik w Kronice OSP „duszę domorośłych artystów muzyków, którzy byli na co dzień raczej biedni, ale za to duchem bogaci”.

„W Skawie do dnia dzisiejszego jest znany epizod z życia dh Jakuba Sutora, jak to pojechał do Nowego Targu na jarmark by kupić konia /gdyż wiosna się zbliżała /, ale gdy zobaczył kornet czeski, który tak mu się spodobał, że zamiast konia kupił kornet,.....i do domu wrócił bez konia.” To obrazuje jego zafascynowanie i zauroczenie duchem orkiestry i instrumentów dętych – był prawdziwym „Jankiem muzykaniem” żyjącym w naszej społeczności.

OSP w Skawie w latach 1931-38 prowadziła również inną ciekawą i pożyteczną działalność. W latach trzydziestych Rabka oraz jej okolice w okresie wakacji letnich zaczęły być miejscem wypoczynku tych wszystkich mieszkańców miast, którzy nie mogli sobie pozwolić na bardziej kosztowny wyjazd nad morze czy w inne regiony Polski. To też część nowszych domów na Zaborni, Granicach i na Nowym Świecie, była wynajmowana wczasowiczom. Atrakcji, rozrywek nie było żadnych, bo i radio na wsi było wyjątkiem.

Tak więc, połączono przyjemne z pożytecznym, mianowicie OSP nie miała pieniędzy, ale potrzeb dużo, dlatego spróbowano przy udziale orkiestry dętej zorganizować zabawy i festyny licząc przede wszystkim na dochód od wczasowiczów, którym przygrywała i umiała czas orkiestra dęta.

Natomiast w okresie Bożonarodzeniowym odwiedzali po kolędzie mieszkańców Skawy , a każdą zebraną złotówkę przeznaczali na budowę Domu Strażaka, w którym mogliby się spotykać na uroczystościach strażackich czy na próbach, ćwicząc swoje umiejętności muzyczne.

Ponowne nabory i przyjęcia członków Orkiestry Dętej do OSP w Skawie miały miejsce w 1964 roku, 1991r. i 2007r. Dlaczego ponowne? gdyż starsi już członkowie w dużej części się „wykruszyli” z uwagi na swój wiek, a nowi wyrazili chęć wstąpienia w szeregi orkiestry oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Skawie,

chcąc godnie kontynuować działalność artystyczną orkiestry oraz naśladować swoich mistrzów - poprzedników.

Przytaczając historię Orkiestry Dętej w Skawie nie sposób nie wspomnieć bardzo zaangażowanego w jej rozwój kulturalno-oświatowy dh śp. Edwarda Sutora. Wieloletniego zasłużonego działacza strażackiego, byłego organistę dyrygenta i honorowego kapelmistrza. Dzięki niemu istniał chór mieszany bardzo dobrze współpracujący z orkiestrą. Obie te instytucje wносиły wiele w życie wsi. Za swoją działalność kulturalno-oświatową na różnorodnych konkursach i przeglądach do których skrupulatnie i sumiennie przygotowywał ich kapelmistrz i dyrygent Edward otrzymywały wiele pochwał, wyróżnień i dyplomów.

Kolejnymi kapelmistrzami orkiestry po dh Edwardzie Sutorze był : dh Leszek Wojdyła, dh Janusz Fajglewicz, dh Edward Stojek i obecny kapelmistrz odmłodzonej orkiestry dh Robert Pustuła.

Orkiestra Dęta w Skawie wpisała się złotymi zgłoskami w „pejzaż kulturalny” Skawy. Nie ma żadnej uroczystości kościelnej, parafialnej, strażackiej czy samorządowej, aby jej członkowie nie brali czynnego udziału w uświetnieniu tych historycznych chwil. Orkiestra ma w swojej historii wiele zdobytych dyplomów, pucharów, wyróżnień czy listów pochwalnych od władz państwowych, samorządowych, czy kościelnych.

Należy tu wspomnieć, fakt o którym w roku 2013 przypomniał w Ludźmierzu podczas corocznej pielgrzymki zmotoryzowanej strażaków ochotników z Krzeptówek do Ludźmierza Śp.ks. prałat Tadeusz Juchas proboszcz Sanktuarium Maryjnego w Ludźmierzu: „iż 50 lat temu 15 sierpnia 1963 roku podczas uroczystości koronacji Matki Bożej Ludźmierskiej w Ludźmierzu oprawę muzyczną w czasie tej uroczystości sprawowała wówczas Strażacka Orkiestra Dęta ze Skawy”, którą serdecznie zapraszał na obchody 50–lecia tego historyczno-liturgicznego wydarzenia.

Obecnie Orkiestra Dęta w Skawie liczy 49 członków i została bardzo gruntownie „odmłodzona”. Nowi członkowie byli cyklicznie szkoleni przez instruktora gry na instrumentach dętych Pana Stanisława Wojtaszka z Maniów, którego od początku roku 2016 zastąpiła wychowanka skawiańskiej orkiestry- Paulina Smaciarz.. To „nowe otwarcie” orkiestry jest zasługą obecnego kapelmistrza dh Roberta Pustuły (od samego początku prowadzenia orkiestry pracującego społecznie bez jakiegokolwiek wynagrodzenia), przy bardzo dużym wsparciu

organizacyjnym i finansowym byłego czynnie grającego członka orkiestry, Honorowego Prezesa Zarządu OSP Skawa dh Edwarda Biernata zaangażowanego w poszukiwanie środków finansowych na jej działalność.

Orkiestra działa bardzo prężnie, a zaplanowane działania organizacyjne przynoszą efekty.

Orkiestra uczestniczy intensywnie w życiu lokalnej społeczności uświetniając wszystkie uroczystości kościelne oraz państwowe. Ilość koncertów wynosi 20-25 rocznie.

Prowadzone są regularne zajęcia z instruktorem oraz systematyczne próby całej orkiestry.

Repertuar wyszedł już daleko poza regulaminowy zestaw marszowy. Grane są utwory koncertowe, musicalowe, soundtracki filmowe, realizowane są projekty tematyczne. Wkracza muzyka poważna - Mozart , Chopin, Beethoven.

Dlatego tym bardziej cieszy, że są następcy i kontynuatorzy tej służby społecznej muzyczno-kulturalnej, którą zapoczątkowali nasi ojcowie i dziadkowie, że ich idea nie upadła oraz praca nie została zmarnowana, że żyje w sercach naszych i pamięci oraz, że zostanie przekazana następnym pokoleniom.

Z tego miejsca z okazji "Dnia Strażaka" pragnę złożyć wszystkim strażakom jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych gmin Raba Wyżna i Spytkowice słowa podziękowania i najwyższego uznania za realizowanie codziennych zadań, poświęcenie w służbie oraz stałą gotowość do niesienia pomocy innym.

Życzę Wam bezpiecznej służby, zawsze szczęśliwych powrotów z akcji, a także zdrowia, szczęścia oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym. Trudna służba strażaka niech będzie dla Was źródłem satysfakcji i powodem do dumy.

druh Łukasz Piątkowski
Prezes Zarządu OSP w Skawie